

Paweł Hofman: Psychologia sportu jest bardzo ważna, także u dzieci

data aktualizacji: 2024.01.21

Psychologia sportu wprowadzona w proces wychowania fizycznego na pewno pomogłaby rodzicom i nauczycielom odwrócić trend zaniedbanej sprawności fizycznej dzieci. Sport, to ważny fundament rozwoju neutralizujący wiele stresów otaczających młode pokolenie. Wyzwała jednak nowe.

„Ogarnij się.” Tak najczęściej zwracamy się do dziecka jak widzimy brak umiejętności poradzenia sobie z problemem. **To błędna reakcja na ten stan.** Gdyby dziecko wiedziało, jak to zrobić, nie byłoby bezradne. **Samo „ogarnij się” nie wystarczy w podpowiedzi.** Bezradność w kłopotach, to również prośba o pomoc. Brak odpowiedniej reakcji jest dużym niezrozumieniem tego stanu.

Intuicyjnie stosowane metody wychowawcze nie wystarczą już w razie kłopotów, aby sprostać wymogom czasów. Internetowe podpowiedzi na cito nie ułatwiają rozwiązywania problemów.

Rywalizacja dzieci odbywa się w wielopłaszczyznowej przestrzeni. Sport, nawet ten w podwórkowym wydaniu, zawsze odkrywa emocje.

Wysiłek fizyczny jest fabryką wielu zaskakujących odczuć, z którymi dzieci muszą sobie radzić w sposób umożliwiający pozytywny kontakt z rówieśnikami. Świadomość własnych możliwości i skutków fizycznych obciążeń, to nie tylko bio-procesy, to również adaptacja psychicznych reakcji na nie.

Prosty dla poprzednich pokoleń przekaz wychowawczy i walka o prymat decyzyjny na podwórku teraz pokomplikował się w sposób nieprawdopodobny. **Wsparcie rodzica** w obserwacji już nie wystarcza. Włączenie się w rozwój dziecka wymaga często przewartościowania własnych doświadczeń. Opieka trenera, nauczyciela wychowania fizycznego też musi wybiegać w przyszłość podopiecznych.

Nie wystarczy już być z dziećmi na lekcji, czy treningu.
Trzeba widzieć je za kilka lat jako dorosłych w samodzielnym amatorskim, niezrażonym złymi doświadczeniami sporcie.

Sport nie jest obojętnym wychowawczo czynnikiem wpływającym na rozwój dziecka. Zapisanie dziecka do klasy sportowej lub klubu wiąże się z **elementami rywalizacji** i wymaga dokładnego poznania motywów i pragnień kilku stron. Przeoczenie tego powoduje, że ucieczka od sportu może być trwała.

Czasy, w których sport sam w sobie tworząc ścieżkę awansu społecznego był wychowawczo wystarczającym wsparciem, minęły bezpowrotnie. **Zasadę - co mnie nie zabije, to mnie wzmocni - bez skazy przechodzą nieliczni.** Oczywiście prawdy, że sport jest zdrowy, że wpływa korzystnie na rozwój dziecka są bezdyskusyjne. Jednak miara: ile, jak i dlaczego już tak oczywista nie jest.

Czy lekcja wychowania fizycznego wystarczy, aby rozwój dziecka był prawidłowy? **Tylko 25% chłopców w wieku 10-12 lat poświęca na sport godzinę dziennie. Nastoletnie dziewczęta, to już tylko kilka procent** świadomie zaangażowanych w fizyczny rozwój.

Czerwona lampka niepokoju rodzica, jak dziecko nie ma 60-120 minut aktywności ruchowej dziennie nie powinna zgasnąć w 3-6 godzinach wychowania fizycznego w planie lekcji. Samo założenie tej aktywności już jest błędne. Ta ilość wysiłku młodego pokolenia jest tylko planowana. Zwolnienia i różne uniki spływają je czynnościowo.

Nasuwa się pytanie, **czy rodzice rozumieją i doceniają konieczność ruchu w wychowaniu dzieci?** Może wykazują nadmierną wrażliwość na dolegliwości będące jego skutkiem. A może to dzieci boją się stygmatyzacji z powodu braku sprawności i motywacji. Słabe oceny z przedmiotów ścisłych poszukują różnorodnego wsparcia, aby je poprawić. Podobna sytuacja na wychowaniu fizycznym zostawia **bolesną trwałą etykietkę** fajtlapy.

Sportu nie wolno traktować jako męczącego obowiązku. Trzeba budować satysfakcję z niego na każdym etapie życia.

Składnik emocjonalny decyduje o uczestnictwie w nim. Ten proces jest kształtowany już we

wczesnym dzieciństwie. **To co dawniej nazywano lenistwem, teraz okazało się niedoborem motywacji.** Postępu w obsłudze młodego pokolenia często musimy się uczyć na nowo.

Nic nie zwalnia rodzica, nauczyciela i trenera z konieczności budowania pozytywnego przekazu kontaktu dziecka ze sportem. **Błędem jest założenie, że wynik jest najważniejszym czynnikiem** łączącym dziecko z nim.

Nadmierne wymagania na zawodach i treningach stają się dla dziecka **zmorą dzieciństwa.** Permanentna kontrola i ocena podcina skrzydła aktywności. Zamiast skupienia na świadomym postępie, dziecko zaspakaja zewnętrzne ambicje dochodząc do granicy tolerancji. Przekroczenie jej może skończyć się depresją, z której trudno się wyzwolić przez lata.

Zewnętrzna motywacja tworzona przez **presję rodzica** angażująca dziecko dla wyniku nie jest dobrym wychowawczo pomysłem. Pragnienie sukcesu musi przyjść jako potrzeba wynikająca z samodzielnej decyzji.

Mistrzostwo, to odczuwanie triumfu wielu. Porażka skupia się często na samym dziecku.

Żaden z tych stanów nie może zdominować aktywności w sporcie. Jak trudno poruszać się w nim dorosłym widzimy na co dzień w medialnych przekazach. Dziecko pozbawione psychologicznego wsparcia pogubi się w tym totalnie. Porażka i sukces, to nie początek i koniec świata. Pokonywanie słabości i zwycięstwo w sportowej rywalizacji powinno być także przerobione w rozmowach.

Powody, a nie krótkotrwałe cele w poszukiwaniu są najważniejsze, aby polubić sport. Dorosłe motywacje są inne niż dziecięce zaspokojenie potrzeby ruchu i zabawy. **Pozbycie się nadmiaru energii, potwierdzenie własnej wartości,** także jako członka zwycięskiej grupy kształtuje wewnętrzne decyzje na całe życie.

Medycyna potrafi sobie poradzić z kontuzjami, które niesie sport. **Nieuchwytnie stany psychicznych uszkodzeń** okaleczają ucieczką od sportu w wieku dorosłym.

Sport jest ważną składową rozwoju. Nie wolno lekceważyć pierwszych symptomów jego negacji. Szkolne, klubowe, a także zwykłe amatorskie dziecięce sporty stawiają przed rodzicami, nauczycielami i trenerami całkowicie nowe obowiązki wzajemnych relacji.

Żadne ustawy nie odwrócą coraz słabszej kondycji społeczeństwa, jeżeli **psychologia sportu** będzie tylko zasłyszonym terminem.

Paweł Hofman

Źródło: <https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/73315-pawel-hofman-psychologia-sportu-jest-bardzo-wazna-takze-u-dzieci>